

Elisabeth Leonskaja, piano

Schumann & Schubert

Palau Piano

Dimarts, 28.01.20 – 20 h

Sala de Concerts

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Tant d’amor

L’amor teu que ara se’m trenca,
l’amor meu que no sé on és,
l’amor teu que sí que s’omple,
l’amor meu que ja no parla,
l’amor teu que toca el cim,
l’amor meu que no té barca,
l’amor teu de veritats,
l’amor meu vol enyorar-se,
l’amor teu que era tan nostre,
l’amor meu que per què ho fa
de no saber-ne i de fugir
de l’amor teu que em viu a dins
i que ens agrada.

Blanca Llum Vidal
Aquest amor que no és u (2018)

Programa

I part

Frédéric Chopin (1810-1849)

Poloneses, op. 26

Nocturn en Mi bemoll major, op. 55 núm. 2

Fantasia-impromptu en Do sostingut menor, op. 66

Robert Schumann (1810-1856)

Sonata per a piano núm. 1, en Fa sostingut menor, op. 11

Introduzione: un poco adagio – allegro vivace

Aria

Scherzo: allegroissimo – intermezzo: lento

Finale: allegro, un poco maestoso

II part

Franz Schubert (1797-1828)

Sonata núm. 18, en Sol major, D. 894

Molto moderato e cantabile

Andante

Menuetto: Allegro moderato – Trio

Allegretto

70’

Comentari

Frédéric Chopin no fou indiferent a la repressió russa del 1830. Els successos més greus es van produir al novembre, quan era de tour professional per Europa. Alguns amics li van desaconsellar tornar al seu país natal, Polònia, i els va fer cas. Des de la distància Chopin compondria peces memorables, en què les emocions s’infiltren. És el cas de les dues *Poloneses, op. 26*. A pesar del to marcial i solemne de la primera, en Do sostingut menor, la nostàlgia hi troba lloc. Entre els embats característics s’obre un espai-temps per a la recreació punyent del paisatge deixat enrere. També en la segona, en Mi bemoll major, s’aprecia una mena d’introspecció que contrasta amb el ritme de la polonesa. La suggestió d’estats d’ànims serà encara més explícita en les sèries de *Nocturns*.

Del *Nocturn op. 55 núm. 2*, el seu biògraf Frederick Niecks, constata que “*la melodia brolla de principi a fi de manera uniforme*”, amb una monotonia que es transmet com a anhel de “*sortir d’una atmosfera opressiva per sentir la brisa fresca i el sol càlid, veure rostres somrients i el vestit multicolor de la natura, escoltar l’agitació de les fulles, el murmurí del rierols i de les veus [...] que aporten l’alegria en el present i l’esperança en el futur*”. Les imatges s’amunteguen, espontàniament suscitades per l’acció de ressorts que la paleta cromàtica de Chopin activa. En la seva producció, l’efecte del virtuosisme –que presencià durant l’actuació de Niccolò Paganini a Varsòvia, l’any 1829– mai perd de vista la repercussió anímica. Sovint comparada al moviment final de la *Sonata Clar de Lluna* de Beethoven, la *Fantasia-impromptu en Do sostingut menor, op. 66*, del 1835, fascina, precisament, per la confluència de tècnica i emoció.

En aquests anys Robert Schumann acabava la composició de la seva primera sonata per a piano, després d’haver-se donat a conèixer amb peces líriques, com la sèrie *Papillons, op. 2*, o *Carnaval, op. 9*. La crisi nerviosa del 1834 seria només el primer de la saga de cataclismes emocionals que experimentaria al llarg de la vida, i que tractaria de pal·liar endinsant-se intensivament en la tasca compositiva. La *Sonata en Fa sostingut menor, op. 11* no posseeix la desfermada creativitat d’obres posteriors; amb tot, la dedicatòria visualitza ja el simptomàtic enfrontament de dues personalitats, producte de la seva imaginació: “*Sonata per a piano, dedicada a Clara per Florestan i Eusebius*”. El primer d’ells, acostumadament vehement. El segon, en canvi, més aviat somiador. Passatges d’un signe i de l’altre es retroben al llarg dels quatre moviments d’una obra que esbossa de manera generosa l’espectre de la cosmovisió romàntica.

Dos anys abans de traspassar, Franz Schubert va publicar la *Sonata núm. 18, en Sol major, D. 894*, al·ludida com “Fantasia” pel caràcter oníric dels episodis que incorpora, i que Robert Schumann consideraria “*la més perfecta*” del seu opus. La melodia flueix *cantabile* des del “Molto moderato” inicial, coneix un estadi contemplatiu a l’“Andante” mozartià i inclús posa a prova la validesa de la forma “Menuetto-Trio”, al tercer moviment. Tot i les referències clàssiques, la tendència a expressar estats d’ànim subjectius ubica Schubert al bell mig d’una època postil·lustrada, en què la raó ha deixat pas al sentiment com a font de sentit, almenys des de la perspectiva artística. La lleugeresa contrapuntística de l’“Allegretto” final insinua un optimisme que contrasta amb la fatalitat quasi imminent que l’espera, i que es manifestarà al triptic de sonates finals.

Jacobo Zabalo, filòsof i crític musical

Elisabeth Leonskaja, piano

Fa dècades que és considerada una de les pianistes més cèlebres. En un món dominat pels mitjans de comunicació, es manté fidel a si mateixa i a la seva música. Segueix les passes de grans músics russos de l'època soviètica, com Oistrakh, Richter i Gilels, que tampoc no van renunciar mai a la seva manera d'interpretar malgrat un ambient polític molt difícil.

Nascuda a Tbilisi (Geòrgia), oferí els primers concerts als onze anys, i quan encara era estudiant al Conservatori ja va guanyar prestigiosos concursos internacionals de piano, com el George Enescu, Marguerite Long i Reina Elisabeth.

El seu desenvolupament musical va rebre la influència decisiva de la col·laboració professional amb Sviatoslav Richter. El 1978 abandonà la Unió Soviètica i s'establí a Viena, on ja havia actuat en diverses ocasions.

Ha actuat com a solista amb pràcticament totes les orquestres més importants del món, com les filharmòniques de Berlín, Nova York, Los Angeles i Txeca, i amb les orquestres de Cleveland, Philharmonia, London Symphony, Royal Philharmonic, BBC Symphony, Tonhalle de Zuric, Gewandhaus de Leipzig, orquestres de la ràdio d'Hamburg, Colònia i Munic, entre d'altres, sota la batuta de Sir Colin Davis, Christoph von Dohnányi, Kurt Sanderling, Mariss Jansons, Yuri Temirkanov, Jiří Bělohlávek, Iván Fischer i molts d'altres.

Convidada sovint als festivals d'estiu de Viena, Schleswig-Holstein, Schubertiade de Hohenems i Schwarzenberg, la seva agenda també inclou, a més d'una gran activitat com a solista, la música de cambra, en col·laboració amb els quartets Artemis, Borodin i Emerson.

Els seus enregistraments més destacats inclouen els *Concerts per a piano* de Txaikovski (amb la New York Philharmonic i Kurt Masur), de Chopin (amb l'Orquestra Filharmònica Txeca i Vladimir Ashkenazy) i de Dimitri Xostakóvitx (amb la Saint Paul Chamber Orchestra).

El seu àlbum *Paris* (eaSonus), amb obres de Ravel, Debussy i Enescu, va ser premiat com enregistrament de l'any 2014 pel Jurat dels International Classical Music Awards. La tardor del 2017 va publicar *Saudade*, amb música de Txaikovski, Xostakóvitx i Rakhmàninov. El febrer del 2016 va sortir el primer volum de la integral de *Sonates* de Schubert, mentre que el segon es publicà la primavera del 2019. A primers d'aquest 2020 sortirà un CD amb obres per a piano de Schumann.

Amb la col·laboració de:

ASSOCIACIÓ
ORFEO
CATALÀ

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

GOVERN DE L'ESTAT
MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA
Y DEPORTE

Troba'ns a:

www.palaumusica.cat

D.L.: B 226-2020

També et pot interessar

Dijous, 30.01.20 – 20 h
Sala de Concerts

Alexandre Tharaud, piano

Obres de Lully, D'Anglebert, Couperin, Rameau,
Royer i Charpentier, entre d'altres

Preus: 20 i 30 euros